

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22030006

Ákvörðun nr. 67/2022

Þann 7. október 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 67/2022.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst frá erindi frá [REDACTED] dags. 28. mars sl. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við starfshætti og starfsaðferðir starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu þegar [REDACTED] var handtekin og í kjölfarið færð í fangaklefa þar sem hún var látin gista, aðfarnótt laugardags þann [REDACTED] febrúar sl. Athugasemdir eru gerðar við það verklag sem viðhaft var þegar [REDACTED] var í haldi lögreglu, að ekki hafi verið haft samband við barnavernd fyrr en morguninn eftir og að meina móður [REDACTED] að sækja hana þá um nóttina. Einnig eru gerðar athugasemdir við að upplýsingagjöf til móður [REDACTED] hafi verið villandi. [REDACTED] veltir einnig upp hvort að [REDACTED] hafi orðið fyrir mismunun sökum húðlitar vegna þeirrar meðferðar sem hún fékk.

Nefnd um eftirlit með lögreglu óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu þann 12. apríl 2022.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi þann 27. apríl sl. Meðfylgjandi voru skýrslur vegna málsins og upptökur úr bókmyndavélum, eye-witness kerfum lögreglubífreiða og af lögreglustöð.

Eftir yfirferð nefndarinnar á meðfylgjandi upptökum verður ekki annað séð en að aðgerðir lögreglu hafi nauðsynlegar vegna þeirrar háttsemi sem [REDACTED] kvartanda viðhafði í umrætt sinn. Þá kemur fram í gögnum málsins að lögreglan hafi haft samband við barnavernd þá um nóttina. Hvað varðar samskipti við aðstandendur og upplýsingagjöf lögreglu telur nefndin ekki ástæðu til að gera athugasemdir þar að lútandi. Nefnd um eftirlit með lögreglu fær ekki séð að afskipti lögreglu af [REDACTED] hafi beinst að henni að ósekju eða sökum húðlitar hennar. Nefndin telur að lögreglumenn á vettvangi sem og á lögreglustöð hafi gengið fram með yfirvegun í aðgerðum sínum, sýnt fagmennsku og stillingu í þeim aðstæðum sem uppi voru.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoýruggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lítur að harðræði við handtöku og starfsaðferða starfsmanna lögreglu.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtun [REDACTED] og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Nefndin telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Reykjavík, 7. október 2022

Skúli Þór Gunnsteinsson

formaður

Kristín Edwald
Kristín Edwald

Þorbjörg L. Jónsdóttir